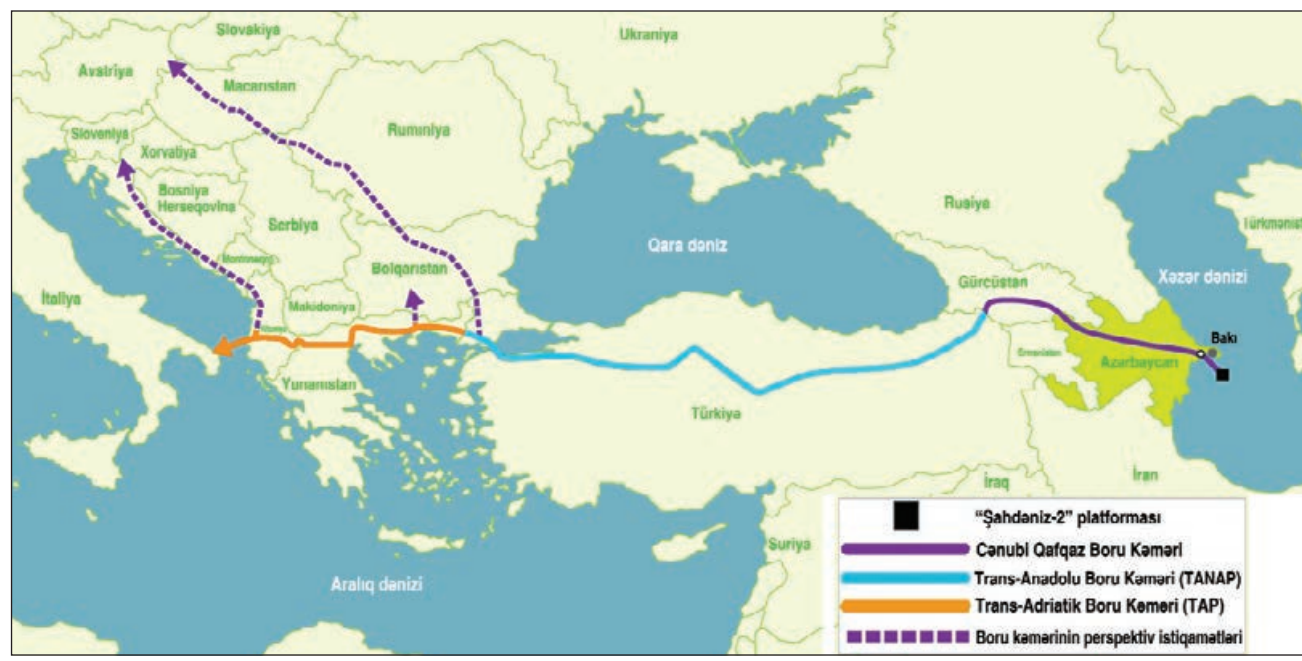

Azərbaycanın zəngin təbii ehtiyatları respublikamızın daha da qüdrətlənməsi və milli rifahın təmin olunması üçün perspektivlər açır, onu beynəlxalq əhəmiyyətli enerji mənbəyi və beynəlxalq enerji təchizatı şəbəkəsinin mühüm tərkib hissəsinə çevirir. Azərbaycan Respublikasının və tərəfdaş ölkələrin iqtisadiyyatlarının inkişafına artıq töhfə verən beynəlxalq əhəmiyyətli nəqliyyat və kommunikasiya dəhlizlərinin inkişaf etdirilməsi, neft və qaz boru kəmərlərinin inşası region ölkələrinin əməkdaşlığının bariz nümunəsidir.

Azərbaycan geosiyasi məkan kimi regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunmasında ən perspektivli tərəfdaş hesab edilir

Prezident İlham ƏLİYEV: *“Azərbaycan enerji şəxələndirilməsində, enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayır”*

Dövlətimizin enerji strategiyasını uğurla həyata keçirməsi daha yeni layihələrin üzərində işlənilməsinə vacib edir. Tərəfdaş ölkələrlə birgə çəkilən neft və qaz kəmərləri Azərbaycana təchizat marşrutlarını şəxələndirməyə, iqtisadi və sosial tələbatları ödəməyə, iqtisadi və siyasi islahatları sürətlə aparmağa imkan yaradır. Azərbaycanın enerji siyasəti ölkəmiz, xalqımız və bütöv region üçün böyük faydalar verir. Neft-qaz resursları ölkə iqtisadiyyatını gücləndirir, eyni zamanda beynəlxalq mövqələrimizi möhkəmləndirir. Tikilib istifadəyə verilmiş neft kəmərləri Azərbaycan neftini dünyaya və Avropa bazarlarına çıxarır. Respublikamız global miqyasda artıq qaz ixrac edən ölkəyə çevrilib. Azərbaycan öz enerji problemlərini uğurla həll edib. Regional əməkdaşlıq müstəvisində həm nəqliyyat, həm də enerji sektorunda təşəbbüslərin artırılması daha böyük uğurlara gətirib çıxaracaq.

Xatırladaq ki, 1999-cu ildə kəşf olunan “Şahdəniz” yatağının işlənilməsinin birinci mərhələsi çərçivəsində 2006-cı ildən Gürcüstan və Türkiyəyə qaz ixrac edilir. “Şahdəniz” yatağının işlənilməsinin ikinci mərhələsi və “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsi dünyanın neft-qaz sənayesində indiyə qədər həyata keçirilmiş ən böyük və müəkkəb təşəbbüslərdən hesab olunur. Keçən il Bakıda “Cənub Qaz Dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin görüşü keçirilmiş və bu layihənin həyata keçirilməsi ilə bağlı məsələlər müzakirə olunmuş, mətbuat üzün bəyanat qəbul edilmişdi. 2015-ci ildə Türkiyənin Qars vilayətində Türkiyə, Gürcüstan və Azərbaycan

prezidentlərinin iştirakı ilə TANAP-ın təməlqoyma mərasimi keçirilib. TANAP layihəsi “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinin reallaşmasında olduqca əhəmiyyətli idi. “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsi Avropanın genişmiqyaslı infrastruktur və enerji layihəsidir. Azərbaycanın nəhəng qaz ehtiyatları, xüsusən də “Şahdəniz” yatağı hazırda “Cənub Qaz Dəhlizi” üçün yeganə resurs mənbəyidir. Həmin yataq dünyada ən iri qaz yataqlarından biridir. XXI əsrin tarixi layihəsi olan “Cənub Qaz Dəhlizi”nin istifadəyə verilməsi iştirakçı dövlətlərin maksimal fayda əldə etməsinə imkan yaradacaq.

Bakıda “Cənub Qaz Dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin ikinci toplantısının keçirilməsi də mühüm əhəmiyyət daşıdı. İclasda “Cənub Qaz Dəhlizi”nin iştirakçısı olan ölkələrin energetika nazirləri və müxtəlif qurumların təmsilçilərinin iştirakı bu tədbirin çox böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini sübuta yetirdi. İclas çərçivəsində keçirilən üç plenar sessiya və “dəyirmi masa”da enerji məsələləri müzakirə olundu. “Cənub Qaz Dəhlizi” Məşvərət Şurasının işində dünyanın ayrı-ayrı ölkələrini təmsil edən vəzifəli şəxslərin iştirakı layihə ilə bağlı müzakirələrin daha yüksək səviyyəyə qaldırıldığını, etibarlı enerji təchizatçısı kimi Azərbaycanın yalnız Avropada deyil, daha geniş miqyasda əhəmiyyətinin artdığını göstərdi. Azərbaycanın təşəbbüsü ilə Avropanın enerji təminatında yeni mənbənin müəyyənləşdirilməsi və yeni dəhlizin yaradılması tarixi hadisədir. Bakıda “Cənub Qaz Dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin ikinci toplantısının Birgə Bə-

yannaməsi imzalandı. Birgə Bəyannaməni “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinin iştirakçısı olan ölkələrin nazirləri və xüsusən nüməyəndələri imzaladılar. Həyata keçirilən bu layihə Avropa ölkələrinin enerji təminatında yeni imkanlar açaraq qaz tədarükü mənbələrini şəxələndirməyə, yeni alternativ marşrutlardan istifadə etməyə şərait yaratmışdır.

Prezident İlham Əliyev Bakıda “Cənub Qaz Dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin ikinci toplantısında bildirib: “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsi enerji təhlükəsizliyi layihəsidir. Bu gün enerji təhlükəsizliyi haqqında danışanda, biz anlayırıq ki, o, ölkələrin milli təhlükəsizliyinin bir hissəsidir. Enerji resursları, şəxələndirmə hər hansı ölkənin sənaye və iqtisadi inkişafında əsas amillərdir. Zəngin təbii ehtiyatları olan ölkələr, əlbəttə ki, təhlükəsiz vəziyyətdədirlər, çünki onlar kənar təchizatdan asılı deyillər. Lakin eyni zamanda, onların bazarlara ehtiyacı var. Onlara qanunvericiliklə tənzimlənən, hasilatçıların təmin etdiyi həcmələri qəbul edə biləcək uzun perspektivli bazarlar lazımdır.

Fikrimizə, biz burada “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsi çərçivəsində hasilatçılar, tranzit ölkələr və eyni zamanda, istehlakçılar arasında maraqların çox yaxşı tarazlığına maliklik. Həmçinin hesab edirik, gələn iki-üç il ərzində planlarımızın uğurla həyata keçirilməsi göstərəcək ki, bu layihənin gələcək üçün çox yaxşı potensialı var”.

Prezident İlham Əliyevin düşünmüş, yeni dünya sisteminin müasir çağırışlarına cavab verən siyasi kursu Azərbaycanı regionun lider

dövlətinə çevirməklə yanaşı, beynəlxalq aləmdə ölkəmizi etibarlı tərəfdaş kimi tanıtmışdır. Ölkə başçısının fevralın əvvəlində Londonda keçirilən “Suriya və regiona dəstək” konfransında iştirakı bir daha Azərbaycanın siyasi çəkisini və artan beynəlxalq nüfuzunu göstərdi. Dövlət başçısının bu mötəbər tədbirə dəvət olunması, eyni zamanda Azərbaycanla Böyük Britaniya və digər təşkilatçı dövlətlər arasında artan xətlə inkişaf edən yüksək münasibətlərlə əlaqədardır. Prezident İlham Əliyevin fevralın 12-də Münhen Təhlükəsizlik Konfransında iştirakı və dolğun çıxışı, beynəlxalq ictimaiyyəti narahat edən bir sıra məsələlərin həllini konkret faktlarla göstərməsi Azərbaycanın dünya birliyində mövqələrini daha da gücləndirmişdir. Prezident İlham Əliyev bildirib: “Əlbəttə ki, öz enerji siyasətinə qəti surətdə sadıq qalan, hər zaman azad rəqabəti, bazar iqtisadiyyatını, enerji sahəsində toqquşmanı deyil, əməkdaşlığı təşviq edən Azərbaycan enerji şəxələndirilməsində, enerji təhlükəsizliyində mühüm rol oynayır. Eyni zamanda, hesab edirik ki, ölkəmiz bu layihənin həyata keçirilməsində düşünülmüş siyasət nümayiş etdirir”.

Azərbaycan hazırda mühüm geosiyasi məkan kimi regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmin olunması üçün dayaq nöqtəsi, ən perspektivli tərəfdaş hesab edilir. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın dövlət siyasətini dünya dövlətlərinin siyasəti ilə uzlaşdırır, konstruktiv, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə əsaslanan, regional və global miqyasda sabitliyə

xidmət edən siyasi xətt yürüdü. Beynəlxalq aləmə çoxşaxəli integrasiyanın təmin olunması, iqtisadi və geostrateji maraqların ödənməsi, vətəndaşların təhlükəsiz yaşayışının təmin olunması həyata keçirilən xarici siyasətin prioritet məqsədləridir.

Prezident İlham Əliyev ötən 12 ildə dünya siyasətinə əsaslı təsir imkanları olan dövlətlərlə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığı genişləndirmək, inkişaf etdirmək, beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycanın mövqələrini gücləndirmək istiqamətində sistemli fəaliyyət göstərir. Son illər mühüm beynəlxalq tədbirlərin keçirilməsi üçün Bakı şəhərinin seçilməsi, eyni zamanda global əhəmiyyətli tədbirlərə ölkəmizin dəvət olunması Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunu daha da yüksəltdi. Aşkar görünür ki, Azərbaycan sülh və əməkdaşlıq paytaxtı kimi tanınmağa başlayıb. Azərbaycanda makroiqtisadi və maliyyə sabitliyinin qorunmasının təmin edilməsi, dayanıqlı iqtisadi artımın və iqtisadiyyatın modernləşməsinə dəstək verən siyasətin dərinləşdirilməsi, qeyri-neft sektorunun sürətlə inkişaf etdirilməsi əldə edilən müsbət nəticələndir.

Azərbaycanın geosiyasi çəkisi artır, ölkəmiz regionda sabitləşdirici faktor kimi çıxış edir. Tərəfdaş ölkələrlə qarşılıqlı faydalı münasibətlər regionda sabitliyin və sülhün təmin olunmasına töhfə verir, sülh və əmin-amanlığın, ərazi toxunulmazlığının qorunması istiqamətində prinsiplial mövqe nümayiş etdirən Azərbaycanın dünya birliyinə təsir imkanları daha da genişlənir.

Elnur HACALİYEV,
“Azərbaycan”